

అ తి బా ల్య వి వా హ ము

కీ. శే. కందుకూరి వీరేశలింగం పట్టులుగారు.

ଯେ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

అ తీ బా ల్యు వి వా హా ము

ఓవిద్యున్స్ జషులారా!

తసమాజముయొక్క అగ్రానాధిపతిగారు కొన్ని దినముల ప్రిందట సన్నౌకయుపన్యాసము చదువు మసి యడిగినప్పుడు నాశ కిని వక్కవ్యాంశముయొక్క గౌరవమును లేశమాత్రమును విచారింపక సాహసము చేసి బాల్యవివాహమునుగూర్చి యుపస్థిసించుట కొప్పు కొన్నాడను. కానీ యాదినమున నేను కలము చేతెబట్టినివ్రాయ నారంభంపగానే, నాకంటే సమరంతరులకు విడిచిపెట్టవలసినకార్యభార మును, నేను వైని వేసికొన్న హేతువుచేతగాఁబోలును. కలము సాగక నాచేయి నడఁక మొదలు పెట్టును. నాకంటే విద్యయంసును బుద్ధి యందును అధికలయిన యాసామాజికులలో మఱిచ్చుక్కురియిన సమర్థ లీబాల్యవివాహమునుగూర్చి ప్రాసినచో మిక్కిలి రసవంతము గాను జంరంజకముగాను ఉండునని నే నటిఁగినవాడ సయ్యును, రోటిలో తల దూర్చినతరువాత రోకటిపోటునకు వెతపడగ దస్సునా మెతను స్ఫురించుకొని నాకు తోచినది ప్రాయ తెగించుచున్నాను. కాఁబట్టి నే నిప్పుడు చెప్పుబోనుదాసిలో మో రెణుగని క్రొత్తసగెతులుగాని క్రొత్తయుక్కలుగానియుండునని యూశపెటుకొనఁ బోకుఁడు. లోకములోననుభవింపడగిన సమసనుఖములలోను వివాహబంధమువల ననేభార్య, భర్త, తండ్రి, బిడ్డ, అక్క, చెల్లెలు, అన్న, తమ్ముడు, మొదలయినపు స్థంభుత్యములునుకలుగుననియు, ఈవివాహబంధము వలననే బిడ్డలుమృగప్రాయిలుగాక తగినసంరక్షణమును విద్యాబుద్ధులను పొంది వెలయుదు రనియు, ఈవివాహబంధమువలననే శ్రీపురుషులు యూహజీవమును స్నేహపాశాబుద్ధులయి యుండి యామవురునాక్క.

1881

దేవాముగా పరిగణింపు బషుచూడు రనియు, ఈవివాహబంధమువలను ననే పురుషుల యూవళ్యకములను త్రీలును, త్రీలయివళ్యకములను వురుషులును తీర్చి పరస్పరసుభాఖివృద్ధి పొందుడు రనియు, మించం దఱు నెఱిగియున్న విషయమే గనుక వివాహముయొక్క ప్రాశస్త్రమును గుఱించియు ప్రయోజనములను గుఱించియు నే నికటం చెప్పు పనసిన యూవళ్యకము లేదు. ఆనురణమును వధూవరులకు గలుగు వలసినసుభమునకు గాని దుఃఖమునకు గాని వధూవరులయోగ్యతా యోగ్యతలే ప్రథానముత్తే నపనియు, సంసారసుభము దంపతులయొక్క పరస్పరానురాగము ననుసరించియే యుండు ననియు, మించు విశదపడినయంశమే గనుక వివాహకాలమునకుముండే వధూవరులు వివాహబంధమువలను దమకు ముండు కటుగఁభోయెడు సంసారభూరము యొక్క గౌరవమును తాము ముం దెల్లకాలమును కలసి నెలసి యుండ వలసినవార్గులాగుణములను తెలిసికో తగినంతప్రాజ్ఞత గలవారుగా నుండవలసిన దన్నయంశమునుసహితము నేను వివరింపవలసిన యూవళ్యకము లేదు. అయిచను వివాహము లెవ్వరి సుఖసంతోషములనిపిత్త ముదైశింపుబడినవో, వానియందలి లోపమువలన నెవ్వరు కలకాలమును దుఃఖ మనుభవింపవలసినవా రగునురో, తమచిరకాల సుభజీవసమున కనుకొలప్రతికూలములుగా నుండునాధకబ్ధముల నాలోచించుకొనుట కెవ్వ రద్దులో, వారియంగికారమును పరస్ప చేచ్చును లేక మాత్రమును గణింపక మన దేశమునందు కొన్నివర్ణములవారు వివాహములయం దాస్యాతంత్రము నంతను తామే యక్రమముగా వహించి యాచారబలము చేతను మట్టిన్ని క్షారణములచేతను యుక్కాయు కవిచారమును జేయబాలక నిర్నోషు లయసనిద్దలకు మితి మించినశపములను తెచ్చి పెట్టుచుండుట చూడ నెంతయుకోచేసేయము గానున్నది. సంసారసుభకల్పవృత్తమును మూలచేధము చేయుటకే

వేరుపురుగువలెనన్న యించాల్యవివాహమును రూపుమాపినంగానిమన
దేశమునందలి కుటుంబములలో వివాహమువలని సంపూర్ణఘల మెన్న
టికిని కలుగనేరదు. ఈభాల్యవివాహము మనిషమునం దంతకంతను
ప్రబలుచుండుట కనేకకారణము లగుపడు చున్నవి. కొండజు తాము
బ్రతికియుండేగానే తమబిడ్డలకు వివాహము చేసి మద్దులను ముచ్చి
టలను వేడుకలను చూడవలెనను నుదేశముతో పనిబిడ్డలకు వివాహములు
చేయుదురు; మతికొండజు బిడ్డలయొక్క పెండిండను తాము
ప్రుడు చూతుమా యని లొంగరపడుచుండెను వృద్ధులయినజనకుల
యొక్కయు బంధువులయొక్కయు నిర్వంధముచేత చేయుదురు; కొండ
అగవుతగుల నిమిత్తమును కట్టుములు కాసుకలు మొదలైనవాని
నిమిత్తమును పోరువెలైడు మూఢురాండయిన భార్యలయొక్క
ప్రోత్సాహముచేత చేయుదురు; కొండజు దంభమునకయి యతి
వ్యయము చేసి దయిణిలచేతను బ్రాహ్మణసంతర్పణములచేతను ప్రతిష్ఠ
పొండవలె నన్నకోరికణో చేయుదురు; కొండజు వివాహములో
వివాహము చేసిన సామ్య కలిసివచ్చునీ చేయుదురు; మతికొండ
తిప్పటియూచారమునుబట్టి తమబిడ్ల కెంతశీఘ్రముగా వివాహము
చేసిన లోకలు తమ్ముత మంచివారనుకొంయ రని వేరున కాళపడి
చేయుదురు; కొండజు కోడండమిండ నథిచారము చేయవచ్చు నన్న
యథిలాషతో నుండియిల్లాండయొక్క యథిమతములు తీర్చుట-
కయి చేయుదురు; కొండజు మంచిసంబంధముల కాళపడి చేయుదురు;
కొండజు వేగిరము వివాహములు కాకపోయినపత్రమున తమబిడ్లు
చెడిపోదురను సచ్చితతోనే చేయుదురు; ఇంకను కొండజు బాల్య
వివాహములు చేయసండుట జాత్రువిరుద్ధ మన్మఖముచేత చేయుదురు.
ఈతెగలవారు గాక స్విడయోజనపరుత్త మానునథర్మమును విడిచి
దయాశాస్యత్త రొక్కమును పుచ్చకొనియో, అల్లుడు చచ్చి

నచో వానిస్తా త్రంతయు తమకే వచ్చు ననియో, అల్లునియంటు జేరి
తామందఱును నుఖజీవనము చేయవచ్చు ననియో, తాముకస్తు నోరె
ఇంగసిశుభూతును అప్రయోజకులకును వికలాంగులకును వృద్ధులకును
వివాహ వ్యాపమును బలియత్తురు. ఏకారణములచేత జరిగెదుబొల్య
వివాహముల కైనను పురోతులును యాజకులును తోడువడ
సర్వానిధముల బాల్యవివాహములను ప్రోత్సాహపతుతురు. ఇంటు
వంటి కార్యములచేతనే ధనము సంపాదించి పొట్ట పోసికోవలసినస్వీ
ప్రయోజనపరులు పోత్సాహము చేయి మతి యేమి చేయునురు?
ఎవరి ప్రోత్సాహముచేత చేసినను, ఏయుదేశముతో చేసినను, ఏకా
రణముచేతు జేసినను, స్వభావవిరుద్ధ మనభాయ బాల్యవివాహము
వలనఁ గలిగడి దుర్భారము లైన దుష్పలములు కలుగక మానఫు
అతిబాల్యవివాహమువలన సంభవించుచున్న యనరములలోఁ గొన్ని
టినిమాత్ర మింను విపరించెదు. బాలారిష్టములును స్థోటకము
మొదలగు నాంకార్మిక రోగములును వానివలస కలిగెదు మరణము
లును బాల్యదశయందే విస్తారముగా నుండున్న సంగతి యెల్లవారి
కిని తెలిసినదే. అంగుచేత గూరాం వ సంవత్సరాంతమునందు మన
దేశమునందు చేసిన జనపరిగణమును బట్టి చూడగా తోమ్మిది
సంవత్సరములకు లోపలి వయస్సుగలిగి వివాహమున్న - సేమో యెఱుఁ
గనిదశలో నున్న బాలురలో భార్యలను పోగొట్టుకోన్న వారు లెక్క
షెలిసినంతవఱకు అరటి గురు కనబడుచున్నారు. పీరి వివాహ
సమయములయందు వ్యయపఱిచిన ధనమంతయు వ్యర్థ మగుటతప్ప,
ఈ బాలురుగాని వారి బంధువులుగాని యేమిలాభము లనుభవించిన
వారయిరారు? బాలికలగతి బాలురదానికంటెను సహస్రగుణములు
దుఃఖబవులకు మయిసదిగా నున్నది. పురుషులు మరల వివాహము
చేసికొన నేన నర్సులుగా నుందురు గాని నిరపరాధిను లయిన పసిబా

లికల కామాత్రము వుణ్య నుయిను లేక క్రూరమయి చిరకాలాగ తమయిన యొకదురాచారప్రాబల్యముచేత నోరెఱుఁగసి దశలో తలిదండ్రులుతమవేడుకకొఱకునివివాహమని వేరుపెట్టి యొకతంతునడ పినదోషమునుబట్టి యూజీవమును ప్రవంచసుఖములకు దూరురాండై మరణమునకంటెను, తీవ్రవేదసాకరమయిన దుస్సహావైధవ్యబాధ నమభవించ నిర్వంధింపబడుచున్నారు. అప్పటి జనపరిగణనమును బట్టి యిటి దూసినుతిపాలయి యున్న పసిబాలికలు మనచేశమునందెంద అన్నన్నారో యాలోచింపుడు. ఆసంపత్తురమున తొమ్మిది యేండ్లకు లోబడిన వయస్సు గలవారయి భరలని చెప్పుబడిన వురుషులను పోగొట్టుకొన్న దురదృష్టతను వహించిన దశసీయ లయిన బాలికలు ఒర్కెఎంగు రుండిరి. ధనము వ్యయముచేసి యా పసిబాలికలకు వృథాగా తఱుగని దూఖమును గౌని తెచ్చిపెట్టుకొనుటకు గాక వీరి వివాహమువలన నెనరి కేవిధమయిన లాభము కలిగినది? ఈచెప్పినవారుగాక యాసంపత్తురమున పదునాలుగు సంపత్తురమూ ప్రాయమునకు లోపుగా నున్న 1,02,3రూగురు బాలికలుకూడ విధనలయి యుండిరి. ఈమూడులక్కల బాలికలును తలిదండ్రులచేతను సంరక్షణలచేతను బాల్యవివాహమును పెనుభూతమునకు నిప్పాటుముగా బలి పెట్టుబడి కలకూలమును దుఃఖవరంపరపాలు చేయిబడిన వారేకదా? మన దేశమునందలి వైధవ్యదుఃఖమున కంతకును బాల్యవివాహమే ప్రధాసకారము కాక పోయినను ఇన్ని లక్షులబాలికల వైధవ్యమున కయినను కారణమయినంకూడ లేశమాత్రమును సందేశములేమ. ఇక వైధవ్యమును పొండక తిస్సుగా నున్నవారిగతి విచారింపుడు. వివాహమునాటికి చక్కగానున్న వురుషులగాని త్రీలుగాని పలుపురు స్ఫోటకము శుదలయినవ్యధులచేత కన్నును కాలును చెడియు, వికలాంగు లయియు, దుర్బులకరీరు లయియు,

సంసారసుఖమునకు పనికిరాక యొండోరులకు దుఃఖహేతున్న లగు
 చున్నారు. కొన్నిసమయములయందు యోగ్య లయినపురుషుల
 కయాగ్యురాండు భార్య లగుట లభించియు, గుణవంతురాం ప్రయిన
 త్తులకు గుణహీనులు భర్త లగుట లభించియు, పరస్పరాంగికారము
 లేక పోవులచేత మనసు కలియకయు, భర్తక్కటై ముందుగా భార్య
 యెదిగి కాంపునమునకు వచ్చియు, దంషతులలో నొకరు విద్యావంతు
 లయిన నొకరు మూర్ఖశిరోములుగా నుండి దటస్థితియు, బహు
 దంపతు లేకగ్యావామున వసించుచుండియు సుఖ మన్మహాట యెతుఁ
 గనివా రగుచున్నారు. పెద్దపెరిగినతరు వాతగాని సుగుణములో
 దుర్మాణములో తిన్నగా స్థిరపడవు గనుక చిన్నతనములో వివాహము
 నాటికి మంచివా రనుకొన్నవారే కొండఱు తరువాత చెడ్డవా రయి
 మరికొన్ని దాంపత్ర్యములు దుఃఖదాయకము లగుచున్నవి. బొల్య
 వివాహాప్రభావముచేత జనకు ల్చు వేరు చెతువ నవతరించిన మనుష్య
 రూపమునెన్ను ఘోరరాక్షసులు ధనాశాపాశబ్దులై తమ ముద్ద
 బాలికలను వృద్ధిగ్రహములకును వారికంటైను అధము లయిన
 శోగిష్టులు మొదలయినవారికిని విక్రయించుచుండులవలన ఆముదరాం
 ప్రింజెరి కాపురమునకు వచ్చునపుటికి పతులు స్వర్గయాత్ర తున్ములై
 యుండియు జీవచ్ఛవములవలై నుండియు యువతులు వలుపురు దుఃఖ
 ములపాలు కావలసినవా రగుచున్నారు. ఇంతేకాక మనదేశములో
 నున్న యునేకవర్ష భేదములచేతను వానిలోని మితిమాట్టింశాభోవశాభల
 చేతను తలిదండ్రులు వేఱుగతి లేక రంభవంటికొమూరై నెనను
 కొన్నిసమయములయందు వికలాంగున కయినను దరిద్రున కయినను
 ఇచ్చి వివాహము చేయవలసినవా రగుటచేత కొండఱుకన్నియలు
 సుఖ మెతుఁగనివా రగుచున్నారు.
 ఇట్టి వేమియు లేక సుఖ మనుభవింపుచున్నా రనుకొనుచున్న

భసుదంపతుల యవస్థను చూడుడు. ఒక్కమనదేశమునందు తప్ప నున్నదేశములయందును ఖరుషులు తాము స్వతంత్రముగా భార్యలుత్తులనుపోయింప శక్తివచ్చిన తరువాతనే వివాహము చేసికొంగురు. మనదేశమునంనటుగాక తల్లిదండ్రులుపసిబిడ్డలకే వారియనుమత్తివిచారింపక భార్యల నంటుట్టులచేత మనబూలురు కొమార దశయందలి స్వతంత్రవరసమును నుంచోమమును చవిచూడినివారయి సదా నియత్మావులగుచున్నారు. కాబట్టియేయెకపూర్వాంశండితుఁ కొకపారశాలయం దుష్ణసించుచు అన్నిదేశములవారికిని కొమారసుశ యుండగా మనపైర్చలు మనబూలురు కొకదశ నపచారించి జనపాపాస్యమునకు భగవంతుఁ జనుగ్రహించియన్న యత్యంతప్రయోజనకర మయిన కొమారదశానిక్కేషము తశ్చన చేసి యున్నారన వచించియన్నాడు. అంకుశనందేహము లేదు. ఈకొమారదశ యందే ఖరుషుల్లు తమమ్రవర్తనమును సిరపరుచుకొని, సుగుణసంపదను గడించి, విద్యాబుద్ధిలయందు ప్రబలి, ఘైర్యపాపాపామలను నేర్చుకొని, స్వతంత్రవృత్తిసలవరుచుకొని, తరువాతి లౌకికయాత్ర కనుకూలమయిన పాధనపాప్రగ్రహించిన సంపాదించుకోవలసినది. దుఃఖముల నెఱుఁగక నిర్విచారముగా నుండవలసిన యటువంటిసుఖాలములోనే యాఁఫోతునకు గుచ్ఛక్క కట్టినటు మనవారు బాలురకు సంసారము నంటకట్టి తల యే తుర్కానపుండు జీయుటవలన మనవారుత్యాపామును ఘైర్యపాపాస్యాలును లేవివారయి పూనికతోస్వతంత్రించి యేసత్కార్యమును జీయుటకును పనికిమాలినవారగుచున్నారు. అందుచేతనే మనబూలురు సాధారణముగా వివాహములేక పారశాలలో చదువుకొన్నంతవఱకును దేశోపకారము నిమిత్తము పాటుపడవలెననియు, సంఘమురాచారమును మాపునలెననియు శ్రీలయొక్కయు సిచటుమువారియొక్కయు సితిని భాగుచేయవలెననియు, తలఁచి పిక్కలి యుత్సు

హముతో నమాజము లేర్పరచి ప్రసంగములు చేసి థైర్ ర్యముతో
 దురాచారములను దూషింపఁ గలిగియు, వివాహమై భార్యకాపు
 రమునకు వచ్చిన రెండుమూడు సంవత్సరములలో పలనే తమ పూ
 ర్యావస్థ సంతను మఱచిపోయి తొంటియు తాన్పాముచెడి దీనములు
 ములు గలవారయి, దేళాధిమాన మన్నమాటను స్తురణకు తెచ్చుకొ
 నక, తొంటిప్రసంగములను నమాజములను విడిచిపెట్టి, థైర్ సాహస
 ములను స్వయంత్ర్యమును కోలుపోయి, ఎవ్వరియదుగులకు మదుగు
 లోత్తియెనను ఎన్ని యిచ్చకము లాడియెనను నెలకు పదియేశురూ
 పాయలపని సంపాదించి లంచములుపుచ్చుకొసియో కల్లులాడియో తమ
 భార్యాపుత్రులను పోషించుటనే, పరమార్థ మని సిద్ధాంతము నేర్చు
 ఇంచుకొని, లోకము నిమిత్త మయి పాటుపడుదలఁచినవారిని జూచి
 పరిహసించుచు వారిని నిరుత్సాహపటిచి, తాము లోకమునకు నిప్పు
 యోజించు - లగుచున్నారు. పురుషులగతి యిట్టుండగా వారిభార్యల
 కింకాకదురవస్తురాడ ప్రాప్తించుచున్నది. ఆచిస్సుది మగనికాలుపు
 మాత్రమేకాక అత్తగారికాలున్నకూడ చేయవలసి యుండును. సాధా
 రణముగా మగఁ డింటు గూరుచుండి సుఖభోజనము చేయుచుండు
 పరాధిసుఁడుగా నుండుటచేతను, తన్న మాత్రమేకాక తనభ్రంను
 కూడ పోషింపవలసినవా రత్నమామలే యిటుటచేతను, అత్తమా
 ములకు బూర్జముగా కోపమువచ్చిచుపుకుమున ఇంట నిలుచుటయే
 పొసఁగఁశేరదు గనుకను, బూలభార్య మగనికంటె అత్తమాములకే
 యెక్కువలోఁబడి వారికే యుఁజానువరిసిగా నుండవలసిన దగు
 చున్నది. ఈహేతున్నముబట్టి బూలభార్యలుపలుశురు - మగలమనసుల
 కెడయే యావజ్ఞివమును సుఖ మెతుఁగనివా రగుచున్నారు. అదిగాక
 అత్తలకు కొండఱు కారణ మున్నను లేకపోయను కూడ కొడండు
 బూధించుసప్పటి కంటె నథికసంశోషము మజియెప్పాడును కలుగను.

అతగా రెంతమూర్యరా లయిన, ఈశాధ యంతయథికముగా నుండును. కొడు కేమైననుసరే కోడలిత్రాడు కోటిప్పలైరైవునఁ త్రైంచినఁ జాలు నని సంతోషించు అతలును మనదేశములో పలువురున్నారు, ఈశాధలనుబట్టినే “అతపోగొట్టిన దడుగోటికుండ, కోడలుపోగొట్టినది క్రొతకుండ” యున్నామెతయు, ఇటువంటివే మతికాస్నినామె తలును వెలసి యున్నవి.

ఈసుఖ మంతయు నిట్టుండగా నీ భాలదంషతులకు లభించడి యితరావస్థలను చిత్రింపుఁడు. కాలము రాకమునుపె గర్భధాన మగుటచే కలిగినసంతాసము సాధారణముగా దుర్ఘట మయి పురిటిలో పోవువారును తరువాత కొంత కాల మాదంషతులకును బంధువులకును శ్రేమ యచ్చి పోవువారును అయి యుండురు; అంతటిభాగ్యమును వహింపుక చిరకాలము కష్టముల ననుభవించుచు బ్రతుక నోచుకొన్న బిడ్డలు చిదుము మొదలయిన వ్యాధులచేత చిక్కు డుర్బులమయిన శుష్కాడేహములు గలవారయి పెద్దవారయినప్పుడుసహిత - మాచిడలకు పుటీనిబిడ్డలు తాము తమకాలములో పురాణములయందు వరింపు బడిన యాగుప్పమాత్రశరీరులను పుట్టింపు బ్రయత్తింను చున్నవారివలె నుండురు. ఆడుకోవలసినయవస్థలోనే బాలికలకు బిడ్డలు పుటుటచేత కూడ తలులు తీస్తుగా పిలును పెంచుటకు చేతుగాక వారినిపాఢు చేయుచున్నారు. బిడ్డలమాట యటుండగా బిడ్డలను గస్తుతలులు తండ్రులు సహితము కొంతకాలములోనే శరీరపటుత్వము చెడి పడుచు తనములోనేముసలివారయి యల్పాయుష్క లగుచుంచురు. రజస్వల యయినంతమాత్రముచేత కస్య సంభోగార్థారాలు గాదనియు, సమ సావయవపరిపూర్తి యగుటకు మతికాస్నిసంవత్సరములు జరగవలె ననియు, ఈలోపల వధూవరులను కలిగినమొడల వారిడేహములు చెడి రోగశ్రయము లగుటయేకాక వారికి పుట్టింపిడ్డలను చెడుదు-

రనియు వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు చెక్కుచున్నారు. ఈవిధములో బాల్యవివాహమువలన నుఖము కులగకపోతుటనేకాక వివాహము లేనియెడల దృఢకాయులయి చిరకాలము జీవించేదగిన దంపతుల యూయుత్సుకూడ సన్నిఘనుఘన్నది. మతియు బాల్యవివాహమువలన బాలికయొక్క చదువుమాత్రమే కాక భాలయొక్క చదువుకూడ చెడిపోవుచున్నది. సంసారముభాగములు లేక స్నేచ్ఛగా బుతుకవలసిన బాల్యదశలోనే సంసారమువచ్చి మిందపడుటచేత చమత్కుషోచక, ఇంట నోక మూల తలి దండ్రులును మతియొకమూల నాలుబ్బిడ్డలును ద్రవ్యాజ్జనము కుటుంబభరణము చేయుమని నిత్యమును పోయచుండగానుదోయిగము నిమిత్తమయి యాగ్రాలుడు కృషిచేయవలసినవాడుకాక యెటుండు గలడు? మన మెత్తిగినవారిషోనే యొదతు బాలురు మిక్కిలి తెల్లిపిగలవారయ్యము గొప్పవరీక్కలం గృతారుథయి యున్నతసితికి రాచగిన బుదిసంపద గలవారయ్యము సంసారభారము మిందపడుటచేత నడుమ చదువు విడిచివెట్టి భావిమహాఫలములను జెస్ గొట్టుకోవలసినవా రగుచున్నారు కారు? ఎదడు బాలురు తను చిచ్చుభార్యల నింట నొండిగా విడిచి రా వలనుపడక యత్యల్పమారములో నున్నశాస్త్రపాఠశాలలకు సహితము పోయి చదువుకోలేక చమతుసం దెత యానకి గలవారయినను కార్యము లేక చిన్నపనులణోనే త్రుప్తి పొందవలసినవా రగుచున్నారు కారు? ఒక్క విద్యాభివృద్ధిమాత్రమే కాక సమస్తాభివృద్ధులును బాల్యవివాహము ప్రతిబంధకముగా నున్నది. వివాహ మెనోడోడనే తరుచుగా బాలికలమార్పాలలనుండి మాన్మిచుచున్నారు. ఇదిగాక యాబాల్య వివాహమువలన చిన్నతనములోనే సంతూసము గలిగి వారు పోషింప లేనియవస్తులోనే కుటుంబములు పెరుగుచుండుటచేతను వారి వివాహములనిపుత్త మయి కులాచారానుసారముగా విశేషమితమును

వ్యయము చేయవలసి వచ్చుటచేతను మనదేశములో బహుకుటుంబములు వేదఱీకముపాలయి పిమ్మట బుణములపాలయి చిరకవట్టములపాలు కావలసిన వగుచున్నవి. కొన్నిచోట్ల వివాహములనిమి తముచేసినయప్పాలచేత పురుషులు తమకంతకు మున్సు జీవనాధారములుగా నున్న మాస్యములను పోగొట్టుకొన్నవా రయి భార్య లింటికి కాపురమునకు వచ్చునప్పటికి తిండికి లేక తిరిపె మెత్తుకోవలసినిటిని పొండుచున్నారు. మట్టికొన్నిచోట్ల వారి వివాహములనిమి తమయి చేసిన బుణములను వారి ముమ్మునుములును వారి సంతతివారునుకూడ తీర్పుకోవలసినవా రగుచున్నారు. పనికిమాలిన బాల్యవివాహములకయి దుర్వ్యయము చేయుటకంటె, ఆధసముంగో కొంతభాగము పెట్టి బాలురకు విద్య చెప్పించినపత్రమున వా రెంతసుభాషదున్నారు? మన వారు బహ్వానరములకు మూలమయినయాబాల్యవివాహమును మాని పొచి యేల తమిట్ల సుఖాభివృద్ధి చేయ బుయత్తొంపరాద్య? ముసలి వాండ్ర వేదుకకొఱకు కడువున పుట్టినబిడ్లను పాడుచేయుట మాసమధర్మ మగునా? తమ కంత వేషుక చూడవలెన్ను మనసున్నపత్రమున బొమ్మలపెండిండు చేయించి సుఖ మనుభవింపరాదా? అంతటితో తృప్తికలుగక పోయినయెడల సిజముగా బిడ్లనే పల కులాలోపెట్టి యూరైగించి సుంతోషమనుభవింపరాదా? “ఎలుకు ప్రాణసంకటము పిలికి చెల్లాటము” న్నట్ల ముసలివాండ్రయొక్కయు మూర్ఖుయొక్కయు వినోదముకొఱకు పసిబాలికలయొక్కయు బాలురయొక్కయు సుఖము చెడఁగొట్టుట క్రూరక్కత్యము కాదా? తలయొక్కయుగన్నతగపులనిమి తమును వేడుకలసిమి తమును బిడ్లకు వివాహము చేయుటయు, వానివలన కలిగడుకేడుల నాబిడ్ లనుభవింపవలె నముటయు సంత కానిపని?

ఈబాల్యవివాహములు మనదేశములో చిరకాలముసండియు

స్నాను, ఇష్ట డంతకంతకు ప్రబల మగుచున్నది. నాచిన్నతినములో
 విడెనిమిది సంవత్సరములకు లోపు వయస్సుగలబాలికలకు వివాహము
 చేయట ఎక్కడనో యసుదూగానుండుచు వచ్చేను. ఇష్టదు పాలు
 విడువని బాలికలపుసహితము వివాహములు చేయట సర్వసామాన్య
 మగుచున్నది. ఈనురాచార మొక్కాసామర్యలో మాత్రమేకాక
 చదువుకొన్నవారిలో కూడ వ్యాపించుచున్నది. ఇక్కడి విద్యాశాల
 యందు సర్వకలాశాలాపరీక్షకు చదువుకొనుచు బహుధైర్యముతో
 బాల్యవివాహము లనర్థదాయకములని వాడించుచువచ్చినామిత్రుడే
 యొకడు తనవంతు వచ్చినప్పాడు కొమూర్తెకు నాలుగుసంవత్సరముల
 యాడు వచ్చులోపలనే వివాహము చేయగా చూచి యున్నాను.
 చదువుకొన్న వారికిని చదువుకొనివారికిని మాటలయందు తప్ప
 కార్యములయం దంతగా భేద మగపడుచుండ లేదు. ఈనమము
 చెన్నపురమునందు జరిగిన మహాసభలో సర్వకలాపరీక్షలం దేశి
 పట్టపరీక్ష నిచ్చి మెచ్చించినంత మహావిభ్యావంతులు నూడ తమ
 కొమూర్తెలకు పచిసంవత్సరములకు లోపల వివాహము చేయకుండ
 టకు బద్ధుల మయ్యేదమని వాగ్దాసము చేయలేకపోయిరి. వారందుకు
 క్షణఃబజీచిన హేతుబలమును కొంచెన్ను చిత్రగింపుఁడు. ఈకొమూర్తె
 లను గన్నతండ్రులు తామే తల్లిదండ్రులచాటు బిడ్డలట! స్వాతం
 త్ర్యము లేనివా రఱ! ఉన్నను తల్లిదండ్రులనుస్నులను నాశీంప
 నిష్పము లేనివారఁట! ఆహా! లోకములో నింతకంటె బాణిసతన
 మేమున్నది? వివాహావిషయమయిన సాధక బాధకముల నాలోచించు
 కొను స్వాతంత్ర్యము వివాహాసంబంధము వలని సుఖముఖములను
 యావజీవమును అనుభవింప వలసిన వస్తూవరులకును లేక, వారి తల్లి
 జీ దండ్రులకును లేక; అంతపొంతలవారికా యుండవలసినది? పటు
 పరీక్షలం గృతార్థతెనవారు తాము స్వతంత్రముగా పొట్టపోస్తిలే

మను భయముచేతనా తా మయు కమని యెఱిగినదియు తాము
ప్రేమించడివారికి సట్ట కరమయినదియు నైన యక్కార్యముము చేయ
వలసినది! తమ కడువున పుట్టినవారి సోఖ్యాభిషృధితో చేరిన యావిన
యమునందే స్వాతంత్ర్యము లేకపోయించెడల మతియేవిషయము
సందుఁ గలుగును? కారణము లేనివిషయములలో న్యాయము కాని
పట్టుకట్టి కాటికి కాశ్యుచాచుకొని యున్న వృద్ధ లయినజన్మిషనకుల
మనస్సును నొప్పింప లేనంత దయూర్ధిహృదయముగలవారు, కల
కాలము సుఖముగా బ్రతుకవలె నని కొండంతయూళ పెట్టుకొని
దయసీయలయి తమకడుపునపుట్టిన ముక్కుపచ్చలారని ముద్దుకూతు
లను వేగరపడి స్వీయంకృతాపరాధమువలన యావజ్ఞవమును దుఃఖ
ములపాలు చేయగలరా? ఈరీతి సాకులను విడిచిపెట్టి మనలోని
చదువుకొన్నవారు తాము మంచికార్యమని దృఢముగా నమ్మిన
దానిని పామరులకు భయపడక నిశ్చంకముగా నెప్పాడు చేయ నారం
భిత్తురో, అప్పాడే మనదేశము బాగుపడ నారంభించునుగాని క్రియ
లేని శూస్యవచనములచేత నెప్పాడును బాగుపడు. “చదువవేసిన
సున్న మతియు చెడిన” దన్నట్టు మనదేశమున చదువు పోచ్చుటలోనే
బాల్యవివాహములును పోచ్చుచున్నవి. పూర్వకాలమునందు బ్రాహ్మణ
షులు కానివారు కన్నులు తెఱవని పసికూనలకు వివాహము చేయు
చుండుట సాధారణముగా లేదు. ఈకాలమున మూడెండ్కు ముండ
మోసిన బాలికలుగూడ శూద్రులలో కనెబడుచున్నారు. ఇప్పాడు
సట్టకరములని యెంచి బ్రాహ్మణులు తమ యాచారములను కొన్ని
టిని మానుకొన ప్రయత్నించుచుండగా లాభసట్టములను కొండ
మయినను విచారింపక శూద్రులు మొదలయునవారు కొండఱు
బ్రాహ్మణుల లాచరించినట్టు తా మాచరించినచో తమకు గారము
వచ్చుసని యెంచుకొని యనాలోచితముగా బ్రాహ్మణుల దురాచార

ములను కొన్నిటి నవలంబించుచున్నారు. అందుచేత పూర్వకాలము నందు బ్రాహ్మణ వైశ్వజాతులలో మాత్రమే యున్న బాల్యవివాహము లిప్పించు సర్వవర్షాసామాన్యములయి శూద్రులలోకూడ వెలయు చున్నవి. శూద్రులు చేయనారంభించిన పనినే తామును చేయు చున్నచో తమకు గౌరవాధికర్యము లేదనుకొని రూలోచనలేని బ్రాహ్మణో త్రములు తా మేలాగున నయిను వారిని మించవతెనని యొకరు ప్రయత్నించుచుండుటచేత కడపట నందఱును జెడుచున్నారు. అందు చేత నీవివాహములు క్రమక్రమముగా వివేషలకుఁ బరిషాసాత్రము లయి, పెండి పీటమీరాద పెండికొడుకు తలిని గానక నేపుచుటయు, పెండికూతురు పాలకే యేడుచుటయు, వారి నేడుపుడుపుటకయి కొన్నిసమయములయందు బెత్తము చేతో బట్టకొని యయ్వారుచు మతికొన్నిసమయములయందు పశ్చ బెలములును కావలసివచ్చు టయు, భార్య యొవ్వరో తెలియక పీల నొడిఁఁ, జెట్లకొని చన్న గుడుపుచున్న తలి మెడకే పెండికొడుకు మంగళసూత్రధారణము చేయుటయు, పోరుపెట్టిన పెండికొడుకుచేత పుస్తకటించుటకు చేతో గాక పులోహితుఁడే పెండికొమారెకు తాళ్ళిబూలు కట్టి వివాహ తంత్రము నడుపుటయు, దటసించుచున్నది. మూర్ఖము లనియు శూన్య హూసము లనియు, పయసంవత్సరము లగ్గుములు లేవనియు, చెప్పి యున్నగ్రహించెడి జ్యోతిష్టులముహూర్తములు కూడ బాల్యవివాహములను త్వర పెట్టుచున్నవి. ఈజ్యోతిష్టముచేత జూలు మోహపడి జాతకపుత్రిక బాగుండలే దను హోతువుచేత కలములో దొరక తగిన వారిగో కూడ మంచిమంచి వరులను నిరాకరించి నుఢములను స్త్రీక రించుచున్నారు. ఇందుచేతకూడ బహుదాంపత్యములు సుఖదాయ కములు కాకున్నవి. ఈముహూర్తములవలన జ్యోతిషమునే వృత్తిగా నేర్పుతమోన్న వారి కుటుంబపోషణము జరుగుచుండుట తప్ప నాకు

వేణుప్రయోజన మగుపడుచుండ లేదు. తక్కిన యే శుభకార్యముల కెట్టు చేసినను వివాహకార్యమునందు మాత్రము వరుని జూతశకపత్రమును ఎరిశీలింపించికొనివారును మంచిమహారమును పెట్టించు కొనివారును సాధారణముగా నుండరు. అటుయినను మహారమును పెట్టించుకొని వూలులు మొదలయినవారిలో కన్న సుమమహారములు కఱు కాలమును ధనమును వెళ్ళపెట్టెడు హిందువులలోనే విధవ లభికముగానున్నారు. జ్యోతిషమువలన ప్రయోజనలేశమయినను కలిగినయొకల శుభలగ్నములయందు వివాహిత లయినవారిలో నిస్సులక్షులమంది బాలవిధవ లెందుచేత కావలయునా యని నాకు సందేహము కలుగుచున్నది. ఇట్టి సందేహమే మనవారి కండఱిని కలిగెసుహకమున, మమహారమృత్యుదేవతనోటియండి విధవలు కాకుండ ప్రతిసంవత్సరమును లక్షులకొలఁది పసిబాలికలను కాపాడ వచ్చు నని నాకు తోచుచున్నది. అది యట్టుండ నిండు.

మనవా రిప్పుడు సామాస్యముగా బ్రాహ్మణవరమునకు, హిందుశాస్త్రములు బాల్యవివాహములు విధించుచున్న వనియు, శాశ్వతవిధానము దురంఘ్యమనియు భావించుచున్నారు. ఆటివారికి సంశయినివారణము కలుగుటకయి నాకు దెలిసినంతవఱకు వివాహమియమునఁ ఆల శాశ్వతమునుకూడ సాంగ్రహముగా వివరింతుచున్నాను. వేదమంత్రములును మంత్రవినియోజకవాక్యము లయిన కల్పసూత్రములును నంబంధించి యున్నంతవఱకును, బాల్యవివాహముల కనుజ్ఞ యెక్కడను లేదు సరిగొదా, వ్యక్తురాలయిన కస్యకే వివాహము చేయవలసినటుకూడ కనఁబడుచున్నది.

వివాహమంత్రములోని “సోమః ప్రాథమో వివిదే గంధర్వో వివిద తత్కః తృతీయో అగ్నిష్టే సురీయసే మనుష్యఃః” || సోమో దద దంధర్వాయ గంధర్వో దద దగ్నయే | రయించ పుత్రాం

శ్యాదాదగిన్న ర్షమాయమధో ఇంమాణ॥” అను బుగ్గేడ వచనమునుబట్టి కన్నియను మొదట సోముడు వరించుననియు, తరువాత గంధర్వుడు వరించుననియు, అటుపిమ్మట నగిన్న వరించుననియు, ఆసయిని మనుష్యుడు వరించు ననియు, కన్నియను సోమాదు లోకరితరువాత నొకరికేయ్యాగా కడపట మనుష్యునకు వచ్చుననియు, శాత్రుమర్యాద యు న్నది. కన్నియను పురుషుడు వివాహ మామటకముందు సోమాది దేవతలు వరించవలసిన పత్రమున, ఆసోమానులు వరించెడికాలమేది, అటుతరువాత మనుష్యుడు పౌందవలసిన కాలమేది, అని తెలిసికోవలసియుండును. దీనికాథారముగా సంప్రదాయితియందు “శ్లో|| రోమ దర్శన సంప్రాప్తే సోమో భుక్కేధ కన్యకాం| రజోదృష్టవ్యాష్టంగంధ ర్యాకుచోదృష్టవ్యాతుపావకః॥” అని యథోరోమదర్శన కాలమందుసోముఁ దునురజోదృష్టసకాలమునందు గంధర్వుడును కుచదర్శన కాలమునందు పావకుడున్న వరింతురనియు, అటుపిమ్మట ననగాకన్నియయు క్తవయస్సు వచ్చి రజస్వలయయి కుచదరిష్టారి యయినపిమ్మట నేపురుషుడునివాహ మాడవలయుననియు, ప్రమాణవచనము కనేబడుచున్నది. దీనినిబట్టి మాడగా నీడేఅనివారిని వివాహ మాడకూడదనియేకదా స్పష్ట మగుచున్నది. రోమదర్శనాది కాలములయందు సోమాదులు వరింతు రనగా నా రా కాలములయందు వరుసగా శరీర శుచిత్వమును, వాక్యాతుర్యమును, పరిశుద్ధతను కలుగేశేయుదురని తాత్పర్యమే కాని వారు నిజముగా వరింతురసయే యగముకాను. అందుచేతనే తూళ్ళపల్కైన్నస్మర్తుతియందు “శ్లో|| సోమ శైవైచం దదా త్రీణాం గంధర్వశ్చ శుభాంగిరం| పావకస్పుర్వమేధ్యత్వం మేధ్యవై యోషితీ హ్యతః॥” అని త్రీలకు సోముడు శౌచమునిచ్చుననియు, గంధర్వుడు మంచి పలుకులనిచ్చుననియు, పావకుడు సర్వపరిశుద్ధతలనిచ్చు ననియు, కంతో కిగాఁ జెప్పబడియున్నది. ఈ శ్లోకముగొని కడపటి చరణమునకు

వ్యాఖ్యనముచేయుచు విజ్ఞానేశ్వరయోగి “శ్రీయస్వర్వత్రస్వరూపాలింగా నాదిషు శుద్ధాః” అని వ్రాసియున్నాడు. కాబట్టి శ్రీలు వివాహ కాలమునకు సంస్కరావయవములు కలవారయి యాడేచే వాక్యాధిము కలవారయి యుండవలెనని యేర్పుచున్నది. శ్రుతిస్మృతులయం దీప్రకారముగా నుండఁగా బొల్యవివాహములను వ్యాపింపఁజేసిన వారు జ్యోతిర్మి బంధమును గ్రంథములోని దశ “శ్లో॥ షడబుధ్యై నోద్వాహ్యై కన్యా వర్వద్వియంయతః॥ సోమాభుతే తత్ సద్వద్గంధర్వశు తథానలః॥” అని శ్రీ కాత్సేడలోపల వివాహము చేయు గూడదనియు, సోమగంధర్వపావకులు రెండేచే సంపత్స్మము లనుభవింతు రనియు వ్రాసి, సోమాదు లనుభవించుకాల మాత్సేడలోనే పోతు ననియు నేడవయేము మొకలుకొనియే కన్నియు వివాహయోగ్యరాల నియు బోధవపునట్లు చేసియున్నారు. కాని సోమాదులు కన్నియును పసితసములోనే వరించి కౌచాదుల నితురనుట యుక్తికిని కౌత్తుము నకునుకూడ ఏరుదను. గంధర్వుని సుద్వాహము చేయునప్పాడు వివాహములో పరించెడు బుస్వేదమంత్రముతోనే “ఉద్దీర్ఘాత్మా విశ్వా వసో నమసేడా మహేత్వా॥ అన్యాఖిచ్ఛ ప్రభర్వ్యగంసంజాయాం పత్యా సృజ॥ ఉద్దీర్ఘాత్మః పతిపతీహ్యమా విశ్వావసుం నమసాగ్రిభ్య రీప్తే॥ అన్యాఖిచ్ఛపిత్రమదం వ్యక్తాగంసతే భాగో జనుషాతస్వీవిది” అని గంధర్వుడయిన విశ్వావసుడు వివాహితయిన యూత్త్రిసి విధిచిపెట్టి వ్యక్తురాలు కాని పిత్రగృహమునున్న యవివాహితకణ్ణ యొద్దకు సోవ ప్రార్థింపఁబమున్నాడు. ఇట్టి బలవత్తరమయిన శ్రుతి ప్రమాణముండఁగా నిర్మయసింఫుత్తునం దుదాహరింపఁబడిన పయవచనమునుబట్టి కన్నియకు నాలవయేటనే సనోద్దమము కలుగుననికాని, షడవయేటనే వివాహము చేయవలెననికాని, వివేటువ్యవరయిన చెప్పసాహసింపఁగలరా?

అంతేరాక వివాహములో నాలవదినమున వధూవరుటకు జరిగెడి సంభాషణములో “అపశ్యం త్వా మనసా చేకితానం తపసోజాతం తపసో విభూతం | ఇహాష్టబా మహారయిగొంశరాణః ప్రజయుస్విప్రజయుపుత్రకాము” అని వరువిగూర్చి వధువు “స్తు మోగ్యుడ వసయు తపసుచేత తుట్టి తపస్సుచేత వరిలితివనియు నేను మనస్సుచేత తెలిసికొంటిని గనుక, నాయందు పుత్రకాముడ వయి యున్న నీవిక సంతోషపూర్వకముగా సంతాపము పొందుమనియు, “అపశ్యం త్వా మనసాదీధ్యావాగొం స్వాయాం తనూగొం బుత్స్థియేనాధమారాం | ఉషమాముచ్యా యువతిర్భుభూయాః ప్రజయూత్య ప్రజయుపుత్రకామే” అని వధువునుగూర్చి వరుఁడు “నీవీనమయమునందు నాధునిత్తా” కూడవలే నని యవేష్టించుచున్నట్టు నామస్సుచేత కనిపెట్టిని గనుక, యువతివయి పుత్రకామురాలవయి యున్న సీతునన్న పొయి సంతాపము కనుము అనియు, మంత్రములచేత చెప్పుడురు. ఇఱువంటి సంభాషణము నుభోగమువాట యటుండగా వివాహమనఁగా నేమో యెఱుఁగని బాలునశును బౌలికకును జరిగెడి దని మతిమంతుఁ డెవ్యు డయిన చెప్పుగఱుగూ? వివాహ దినములలోనే వరుఁడు వధువునుగూర్చి “గృహం గచ్ఛ గృహస్త్రీ యధాసోవశిసే త్వం విభమావ దాసి” అను బుగ్గేదముత్తముచేత “సీతుగృహమునకఁవచ్చి గృహయజమాసురాల వయి యింటికి వచ్చిన వారినాడరించి గృహకృత్యములను నిర్వహింపు” మనిషులుకుటయు, వధువునుగూర్చి భ్రాహ్మణులు “ఇహప్రియం ప్రజయుఁ సమృధ్యతాస్మిన్ గృహే గార్హపత్య యజాగృహీఁ ఏపత్యాతన్యగొం సంస్కారాధాజి ప్రీవిదధమావదాధగ” అను బుగ్గేదపచనముచేత “ఇస్తుడు ప్రియపడి నీ వీగ్గుహమునందు సంతాపమును పొంది గృహయజమానత్వము నందు జాగ్రరూకురాల వయి, సీశరీరమును సీపతి

శరీరముతో చేర్చి మొరు ముసలివా రగువతును గృహమును పరా
మర్మిశ్రము అనిపలుకుటయు, బాల్యవివాహమున కిసుమంతయయను
పొసఁగి యుండునా? ఆప స్థంబ, ఆశ్వ్యలాయనాది సూత్రము లన్నియు
వధూవరులు మూడుదినము లథశ్వర్యుషుండి బ్రహ్మచర్యము చేయ
వలెనేయు నాలవడినము రాత్రి గర్భధానము జరగవలె ననియు
విధించుచున్నటును, గర్భధానముతోగానీ వివాహపూర్తి కొనటును
శాస్త్రజ్ఞానము కలవారి కండరికిసి తెలియునుగదా? ఇంచ్చుడు జరుగు
చున్న శాస్త్రవిరుద్ధ మయినబొల్యవివాహములలో వివాహమున కావ
శ్యకమయిన గర్భధానమును జరపకపోయినను మన పురోహితులు
నాలవనాటిరాత్రి గర్భధానమంత్రముల నేకరువు పెట్టచుండుట
సందఱు నెఱుఁగుచురుఁదా? ప్రాచీనము లయిన మన ధర్మశాస్త్రము
లస్సియు యుక్తవయస్సు వచ్చిప్రీతిలకే వివాహమును విధించు
చున్ని. అందుచేతనే మన ధర్మశాస్త్రకర్తలు వివాహయోగ్యకన్నా
ప్రాశస్త్యమును చెప్పానప్పుడు “శ్లో|| కన్యాత్మతమోనిః స్వాతుట్లీనా
పితృమాతృతః। బ్రహ్మాదిషు వివాహేషు పరిణీతా యథావిధిం||
సా ప్రశన్తా వరారోహస్తుద్ధమోనిః ప్రశస్తయే” అని బ్రాహ్మణుడి వివా
హముల మందు కలీనురాలును పురుషసంభోగ మెఱుగిదియు ప్రశ
స్తురా లని వృద్ధగౌతముఁడును, “గృహస్తో వినితక్రోధహర్షోగురుణాసు
ధ్యాతః స్నాత్యో అసమానార్థా మస్మిపుష్టమైథునాం యవీయసీం నదృశీం
భార్యాం విందేశి” అని వరుఁడు గురువురాజు పొంది పురుషసంసర్గ
మెఱుగిని తనకంటె చిన్నదానిని వివాహ మూడవలయునని వసిష్టు
డును, “శ్లో|| అస్తిండాచ యూ మాతు రసగోత్రాచ యూ పితుః। సా ద్వీ
జానాం ప్రశన్తా ప్రీతి దారకర్మణ్యమైథునీ” ద్వీజాతులలో మైథున
మెఱుగిని ప్రీతి భార్యగా స్వీకరించుటకు ప్రశస్తురాలని మనుపును,
బ్రాహ్మణుడివివాహములయందు పురుషసంభోగము లేని కన్నియలనే

ప్రశన్తురాండుగా, జెప్పియున్నారు; రజస్వలలు కానివారికే వ్యిజా
తులలో వివాహములు జగవతెనని యా బుష్టాదు లుండేశించి
యుండినయెడల, వా రుషయోగించిన అక్షతయోని, శుదయోని,
అస్సుపుమెథునా, ఆమెథునా, అను పదము లస్సి యు వ్యరములగును
గదా? ఇది యటుండగా మనువు మొదలగువారు వ్యక్తరాండైన
శ్రీలకు వివాహములు విధించియున్నారు. “శ్లో॥ శ్రీశివరాణ్యవేషైత
ఖమార్యుతుమతీసతీ । ఉంధ్వంతుకాలాదేత్స్వాద్వ్యందేత్ సదృంపతిం॥
అదియమాన భర్తార మధిగచ్ఛ ద్వాది స్వయమ్ । నైసణించిదవాప్రోతీ
నచయం సాధిగచ్ఛతీ” అని కుమారి బుతుమతి యైనతరువాత
మూడు సంవత్సరములు వేచియుండి, తండ్రి వివాహము చేయని
యెడల స్వయముగానే వరుని కోరుకోవచ్చు ననియు, ఆప్రకార
ముగా వరించిన శ్రీ గాని వాని భర్తాగాని యేవిధ మయిన
పాపమ్ము, పొందరనియు, మనువు స్వపుముగా, జెప్పియున్నాడు.
“శ్రీశివర్షా ణ్యుతుమతీ కాంక్షేత పితృశాసనమ్ । తత శప్తురే
వర్షేతు విందేత సదృంపతిమ్” బుతుమతి యైనశ్రీ మూడు
సంవత్సరములు తండ్రి యూజ్ఞకయి వేచియుండి నాలవ సంవత్సర
మున తగినభర్తను కోరుకోవలసినదని బోధాయనులు చెప్పియు
న్నారు. “బుతుత్రయ ముపాస్యైవ కన్యాకురాణ్యత్స్వయంవరమ్”
అని మూడుబుతువు లైనతదువాత కన్య స్వయముగానే వరింపవచ్చు
నని విషుస్ఫూర్తియుండును జెప్పుబడి యున్నది. ఇట్లు వీఱందఱును
బుతుమతి యైనతరువాత వివాహము నంగికరించుటయేకాక, మంచి
వరుడు దొరకని పత్తమున సంతకాలమయిను కస్యను వివాహము
లేక యే యుంచవచ్చుననికూడ మన్యములు విధించి యున్నారు.
“శ్లో॥ కామమామరణాత్మే. ద్గుహేకస్వర్యర్తమత్యపి । నష్టైవ నాం
ప్రయచ్ఛేత గుణహీనాయ కృరిచిత్” అని కన్య బుతుమతి యైనను

మరణవర్యంతమును గృహముననే యుంచవలసినదికాని గుణహీంశున
కెన్నుడును కియ్యఁగూడదని మనుషును “నద్య దుఱవటే కన్యం
సగ్గికాం బ్రహ్మచారిఁఁ” | అపివా గుణహీంశాయ నోషరుంధ్య ద్రజ
స్వలామ్మి” | అని కన్యను గుణవంతుడయిన బ్రహ్మచారి కియ్యఁవలసి
నదేకాని రజస్వలనైనపు గుణహీంశునని కియ్యఁగూడదని భోధాయు
లును, మతికొండఱు బుములును చెప్పి యున్నారు. ఇటు చెప్పి
నను రజస్వలయైన కన్యను వివాహములేక చిరకాల మింటు
నుంచిన పత్రమున చోరరతియు దానిఫలములైన భ్రాణవాత్సాదు
లును సంభవింపవచ్చునని యెంచి కొండఱు బుములు రజస్వలయైన
దానిని శీఘ్రముగా వివాహము చెయ్యనిపత్రమున పాశము వచ్చునని
చెప్పియున్నారు. “శ్రీ॥ ప్రాపే ద్వాదశమే పరే యః కన్యం న్యు
యచ్ఛతి | మాసిమాసి రజస్తస్యాః పితా సిబతి శోణితమ్మి” | పండిండవ
సాంవత్సరము వచ్చిరత్నమాత తండ్రి కన్యకు వివాహముఁ చేయని
పత్రమున, ప్రతిమాసమునండు నాచిన్నదాని బుత్తర కమును పాశము
చేసిసటని యమస్తుతియందును, ఇత్యాదివచనములు కొన్ని మతి
కొస్తు చిల రస్తుతులయందును గానఁబడుచున్నవి. మర్యాదులు ధర్మ
కార్యమునిమి తమయి కొన్ని సమయములయందు మాత్రము కొంచెము
బాల్యవివాహముల కమ్మజ యిచ్చియున్నారు. “శ్రీ॥ త్రింశద్వరోద్వ
పౌత్రేన్యం హృద్యం ద్వాదశవార్ణికీమే | ద్వ్యాపహరోషపవరోవా
ధర్మే సీదతి సత్యమే” | ధర్మమునకు గావలసిసమాచు ముఖ్యదిసంవత్స
రములవాడు పండిండేండ్ల చింనుదానిని పదుగాఱుసంవత్సరముల
వాడు ఎనిమిదేండ్ల దానిని వివాహ మూడవచ్చునని మంతు ప్రాసి
యున్నాడు. ఇట్టిసలములలోతప్ప సాగారణముగా బాల్యవివాహ
ములు చేయకూడదు. బాల్యవివాహములు పూర్వకాలమునండు
లేపుగ మకనే యత్రిస్తుతియందు “శ్రీ॥ వివాహే నితతే యజ్ఞ

పణోమకంల ఉపస్థితే । కన్యాం బుతుమతీం దృష్ట్వా కథ కర్యంతి
యుజ్జి కా॥ స్నాపయత్తాత్మతు తాం కన్య మర్చయత్తావలతాశనమ్ ।
యుంజానపణోమ్రు కర్మిత తతః కర్మ ప్రమోజనేత్ ||” అని కన్య
వివాహమధ్యమున బుతుమతీ మేసపత్తమున స్నానములు మొదల
యినవి చేయించి కర్మ జరపవలసినదని చెప్పఁబడి యుస్నది. మన
పురాణములయందు సహితము పూర్వకాలమునందు బాల్య వివాహ
ములు జరిగిన ట్రైడను విని యుండలేదు. “శ్లో॥ పితా దృష్ట్వా
సుమంణోపి శ్రీచిహ్నంయావనే సితా॥ కస్త్రై దేమా కస్యేత్యచింత
యదతీత నా॥ మునిఅ కొండిస్యామా వై వాహేచ్ఛరథాగతు తసై లై
ప్రదేమా కస్యేతి సుమంతే నాపి శ్శ్రీతమ్ ||” అని సుమంతుఁ దసు
బ్రాహ్మణుడు. శ్రీచిహ్నములు ధరించి యాననపతియై యుస్న తన
కామా రెను కొండిస్యాన కిచ్చినట్టును, ఇటి వివాహము లనేకములు
జరుగుచుండినట్టును పురాణముల యంగు పెళ్తాచోటు కానఁబు
చుస్నది.

ఇలిగాక మసపూర్వులు పురుషులు బాల్యవివాహముల కవ
కాశము లేవుండనే కటుడిటము లేర్పజిచియున్నారు “శ్లో॥ గర్భ
ప్రమేష్టే కర్మిత బ్రాహ్మణస్యోష్ణవాయనమ్ । గర్భ దేశాదశే రాజో
గర్భతు ద్వాదశేవిశగ్॥ ఆషిషశా దాప్రిహృష్టాస్య సాంవిత్రీ నాతినర్త
తే ఆద్వానింశా త్తతుంధో రాదత్తర్యింశతే ర్యిశః॥” అను వచన
ములనుచటి బ్రాహ్మణుల కేషవంవత్సరము మొదలుకొని పదియూ
ఆవ సంవత్సరము లోపలను, ముత్తియులకు పదవసంవత్సరము మొద
లుకొని యిరువదిరెండవ సంవత్సరములోపలను, వై శ్శ్ర్యులకు పదవో
కొండవ నేడు మొదలుకొని ఇరువదినాలవ సంవత్సరము లోపలను
ఉపసంయనము జరుగవలసియున్నది. “శ్లో॥ మట్టిశ దాఖికం చర్యం
గురూ త్తైపేదికం ప్రతమ్ । తదరికంవా నాదంవా గ్రహణాంతికమే

వవా॥” అను మనువచనమునుబట్టి బ్రహ్మచర్యము చేయవలసిన కాల మెఘాదును లోమ్మెదినంవత్సరములకు తక్కువ యుండుగుసుక, ఎవ్వరికిని పదియూతు సంవత్సరములలోపల వివాహ మాడుటకే వీలు తేమ. ఇది యిట్టుడగా బాల్యవివాహమున కాధారముగా నేమి ప్రమాణము లున్న వార్యుని యాగోచింపగా, “శ్రీ॥ అష్టశరాభవేస్తారీ నవవరాత్రుపోహాణీ॥ దశవర్షా భవేత్కున్నా అత ఊర్ధ్వంరజస్వలా॥” అన్న వచనముతప్ప మతియేవియు కనబడు, వివాహముతము లయందు కన్యాశబ్ద మగుపశుచుండుట చేతను స్నేహతులయందుకూడ కన్యాశబ్దమే తఱుమగా కనబడుచుండుట చేతను, బాల్యవివాహము ను నెలకొల్పినంచిన వా రెవరో యాశ్రీకమును కల్పించి, కన్యాశబ్ద మునకు విపరీతార్థ ఏచ్చి స్వాభిమతము నెఱవేఱువలుగా నొక స్తుతి యందు కలుపగా తక్కునవారును దానిని స్వీకరించి యుందురు. అటు కానియెడల నీ సంకేతనామముల కేమిష్ట్యోజనము కలదూ? వాసికి ఓంచెము ప్రయోజన మగుపశునట్టుగా, “శ్రీ॥ శారీందదన్నాకస్మాపం వై శుంశం రోహిణీ దదత్తీ॥ కన్యాం దద ద్విహృష్టులోకం రౌరవం తురజస్వలామ్॥” అని మతియుక్షీకము కల్పింపబడినది. ఈ కడ పటి శ్రీకమే లేకపోయియెడల గారీ, రోహిణీ శబ్దములతోప ప్రయోజనమే యుండదూ. కొన్ని స్తుతులయందు నగ్నికా శబ్దము కనబడుచున్నందున దానినకూడ బాలికావరముగా పర్యవసితము చేయట కయి “శ్రీ॥ అష్టమేతుభవేస్తారీ నవమేనగ్నికా భవేత్తీ॥ దశమే కస్య కా ప్రోక్తా ద్వారశే వృషటీతథా॥” అని పయదానికి విరుద్ధముగా మతియుక శ్రీకము కల్పింపబడినది. వివాహముకమిక యందు “శ్రీ॥ కన్యాం కనకసంపన్నాం కనకాధరణై ర్యతాం॥ నాస్యామి విష్ణవేతుభ్యం బ్రహ్మలోకజీగేమయ్యా॥” అని కన్యాదాన మొక్కటి యే చెప్పబడి యున్నది. కాని రోహిణీశారీరాశము లెక్కడను

జెప్పుబడి యుండలేను. కన్యాశబదునకు సాధారణముగా వివాహముకాని పడుచే యర్థమయినను కొన్ని స్మృతులయందు “బుతున్నతాతు తుదా యు సా కన్యే త్యభిధియష్ట” అని బుతున్నతయే కన్యయనియు, అట్టి కన్యావివాహమే ముఖ్యమునునదనియు చెప్ప, బడి యున్నది. బ్రాహ్మణకన్యల కెనిమిదవయింట వివాహము చేయవలెనని యొకానోక దిల్లరస్మృతియంచు ప్రశ్నిత్త వచన మొకటి కాను బషుచున్నది. పయిని చెప్పిన శ్లోకములు ప్రశ్నిత్తములు కాకనోయినను, వానియందు సహితము పదిసంవత్సరములడే కన్యయని చెప్పు బడియున్నది గనుక, నేను పయినిచూపిన బాధకములను చక్కగా విచారించి పదిసంవత్సరములకు లోపలనయినను బాలికకు వివాహము చేయక మనవారు జాగరూకు లయి యుండురని నమ్మచున్నాను. ఇందులో ముఖ్యముగా చదువ్వున్నవారు తమచేత నయినంత ప్రయత్నము చేసి తమయింట నతిబాల్యవివాహములు చేయకయు, తమ పలుకుబడి యున్నంతవఱకు చేయసియక వారించియు, తెలియనివారికి బాల్యవివాహముపలనినష్టములను చెప్పియు, నుపవ్యసించియు, ప్రకటించియు, పాటుపడుకురని నమ్మచున్నాను. మంగలోని విద్యాధికుల కిటువంటి సద్గుది నుదయింపు జేసి, శ్రీప్రుకాలములోనే యతిబాల్యవివాహములు మన దేశములో నామమాత్రావళేనుము లగునట్లప్రసాదించి, ఈ భరతభండమునకు పూర్వోప్పమంచిదశను మరల కలిగింపు జగదీశ్వరుని ప్రారించుచున్నాను.